

عنوان مقاله:

بررسی فیتوشیمیایی اسانس اندام های مختلف و صمغ گیاه دارویی *Dorema ammoniacum* D. Don. جمع آوری شده از بیرجند

محل انتشار:

مجله اکوفیتوشیمی گیاهان دارویی، دوره 10، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمد نورانی بزن آباد - دانشجوی دکتری، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

محمد تقی عبادی - استادیار، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

الکساندر کرافورد - استاد، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

مهدی عیاری نوش آبادی - استادیار، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

وشا (*Dorema ammoniacum* D. Don). گیاه دارویی چندساله از خانواده چتریان می باشد. پراکنش وشا در مناطق مرکزی و شرق ایران شامل استان های یزد، اصفهان، کرمان، سمنان و منطقه خراسان و نام های محلی آن وشا، کندل و کما-کندل می باشد. در طب سنتی ایران شواهدی از اثرات ضد تشنج و ضد التهاب صمغ ترشح شده از ریشه و ساقه آن بیان شده است. در این تحقیق ریشه، ساقه، برگ، گل و صمغ وشا در بهار سال ۱۳۹۸ از شهرستان بیرجند در استان خراسان جنوبی جمع آوری گردید و پس از خشک شدن نمونه ها، اسانس آن به روش تقطیر با آب استخراج گردید. جهت شناسایی ترکیبات اسانس از دستگاه های گاز کروماتوگراف (GC) و گاز کروماتوگراف متصل شده به طیف سنج جرمی (GC/MS) استفاده گردید. بیشترین بازده تولید اسانس برای صمغ گیاه با مقدار ۱/۰ درصد و کمترین آن برای ریشه با مقدار ۰/۲ درصد بدست آمد. در طی تجزیه و تحلیل اسانس ها، ۷۳ ترکیب در اندام ها و صمغ شناسایی گردید. در اسانس ریشه، ساقه، برگ، گل و صمغ وشا به ترتیب ۹۰/۲، ۹۶/۱، ۹۱/۸، ۸۶/۱ و ۸۸/۶ درصد ترکیبات کل اسانس شناسایی شد. زد-ساینین هیدرات، ۲-ای-۶-ای فارتوزول، الیمیسین و ان-هگزاکوزان به عنوان ترکیب های مشترک بین تمام اسانس ها شناسایی گردید. یکسری ترکیبات بیسابولنی تک حلقه ای مانند آلفا-بیسابولول، ضد-آلفا-بیسابولول، بتا-بیسابولول، ار-کورکومن و ار-دی هیدروتورمرون در اندام های مختلف وشا شناسایی گردید. درصد ترکیبات بیسابولنی شناسایی شده در اسانس های مختلف وشا به ترتیب ۳۵/۵ درصد برای ریشه، ۳/۴ درصد برای ساقه، ۱/۴ درصد برای برگ، ۱۴/۵ درصد برای گل و ۸/۵ درصد برای اسانس صمغ می باشد. بیشترین ترکیبات شناسایی شده از اسانس وشا منطقه بیرجند ترکیبات سسکوی تریپنی بودند.

کلمات کلیدی:

ترکیبات بیسابولنی، صمغ، گاز کروماتوگراف، وشا (*Dorema ammoniacum* D. Don).

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/I610146>

